

Mentorsundersökning

Enkät till studenter med mentorsstöd våren 2014

Lina Collin

Specialpedagogiska
skolmyndigheten

www.spsm.se

Särskilt utbildningsstöd

Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) fördelar särskilt utbildningsstöd till universitet och högskolor. Skolorna kan söka bidrag för kostnader till studenter som har svåra rörelsehinder, psykiska eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och är i behov av stöd. Bidraget fördelas enligt förordningen om statsbidrag för särskilt utbildningsstöd (2011:1163). Bidraget kan användas till: mentorsstöd, anteckningshjälp och stöd vid förflyttning. SPSM fördelar varje år drygt fem miljoner kronor.

Vanligtvis är det ungefär 20 universitet och högskolor som söker bidraget varje år. Den största andelen av bidraget går till mentorsstöd. Hösten 2013 hade 340 studenter en mentor som var finansierad av SPSM. Våren 2014 har myndigheten genomfört en enkätundersökning till studenter med mentor för att få en bild av hur mentorskapet fungerar.

Syfte

Undersökningens syfte är att belysa vad studenterna tycker om mentorsstödet och hur stödet fungerar.

Metod

SPSM skickade våren 2014 en webbenkät till 18 universitet och högskolor.¹ Studenter från 16 skolor svarade på enkäten. De två skolor som inte svarade på enkäten hade inte några studenter med mentorsstöd våren 2014. SPSM har inte studenternas e-postadresser och därför har enkäten skickats med e-post till samtliga samordnare och som i sin tur har skickat enkäten vidare till berörda studenter. Enkäten var anonym och frivillig att besvara. Varje samordnare har uppgett till SPSM hur många studenter som enkäten har skickats till. Enkäten gick att besvara mellan 5 maj och 2 juni. Under svarsperioden mejlade SPSM samordnarna och bad dem att påminna studenterna i slutet av svarsperioden. 14² skolor representerar svarsunderlaget och den totala svarsfrekvensen för undersökningen är nästan 50 procent och det motsvarar cirka 260 studenter. Samordnarna har uppgett att enkäten har skickats ut till drygt 500 studenter. Medan SPSM har fördelat bidrag för mentorsstöd till 340 studenter höstterminen 2013. Det är oklart om antalet studenter med mentorsstöd har ökat sedan 2013 eller om det finns en annan förklaring. Möjligen kan det vara så att vissa lärosäten har skickat enkäten även till studenter med mentor som de inte får bidrag från SPSM för. Det kan också vara så att en del studenter som fått enkäten inte haft en mentor och därför inte svarat på enkäten.

¹ 17 lärosäten har erhållit bidrag från SPSM

² Två lärosäten där svarsfrekvensen understiger 30 procent har plockats bort i analysen och rapporten.

Mentorsenkäten

Enkäten innehåller 14 frågor. Samtliga frågor i enkäten har fasta svarsalternativ men med möjlighet för studenten att ange ett annat svar. Resultaten beskrivs nedan i löpande text och med diagram och tabeller.

1. Hur länge har studenterna haft mentor?

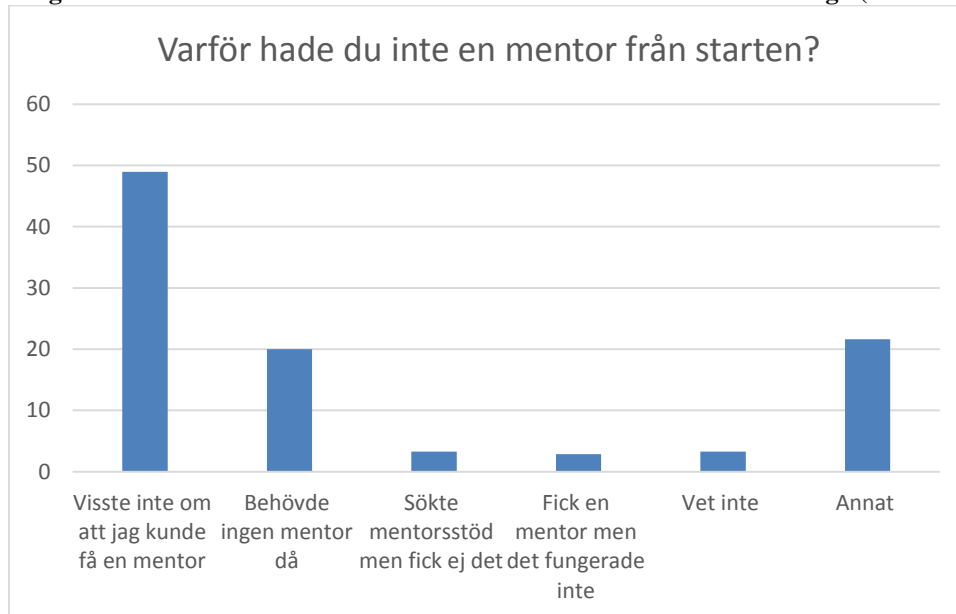
Studenterna tillfrågades i enkäten om de haft en mentor sedan de började studera på högskola eller universitet. Enkätsvaren visar att det inte är så vanligt att studenterna haft en mentor från starten av utbildningen. Det är ungefär en fjärdedel av studenterna som uppger att de haft mentor från starten av sina studier och som fortfarande har en mentor våren 2014. Av de som haft mentor under hela sin utbildningstid är det vanligast att de är på sin första till fjärde termin. Det är ganska få studenter som läst sju terminer eller mer och som haft mentor hela tiden. Nästan 90 procent av studenterna uppger att de studerar för att få ett arbete.

Tabell 1. Antal terminer som studenterna läst på högskola eller universitet

Antal terminer	Antal studenter
1	27
2	52
3	20
4	42
5	14
6	36
7	13
8	11
9	7
10 och mer	47
Summa	269

Av de studenter som har svarat på enkäten är det drygt hälften som har läst en till fyra terminer och resterande har läst minst fem terminer eller fler. Således är det ungefär lika många studenter som har läst 1-4 terminer som antalet studenter som har läst fem eller fler terminer. Enkäten visar att det är drygt sjuttiofem procent (77 procent) av studenterna som studerar inom ett utbildningsprogram och resterande studenter läser fristående kurser.

Diagram 1. Varför hade studenten inte mentor i starten av sin utbildning? (Procent)

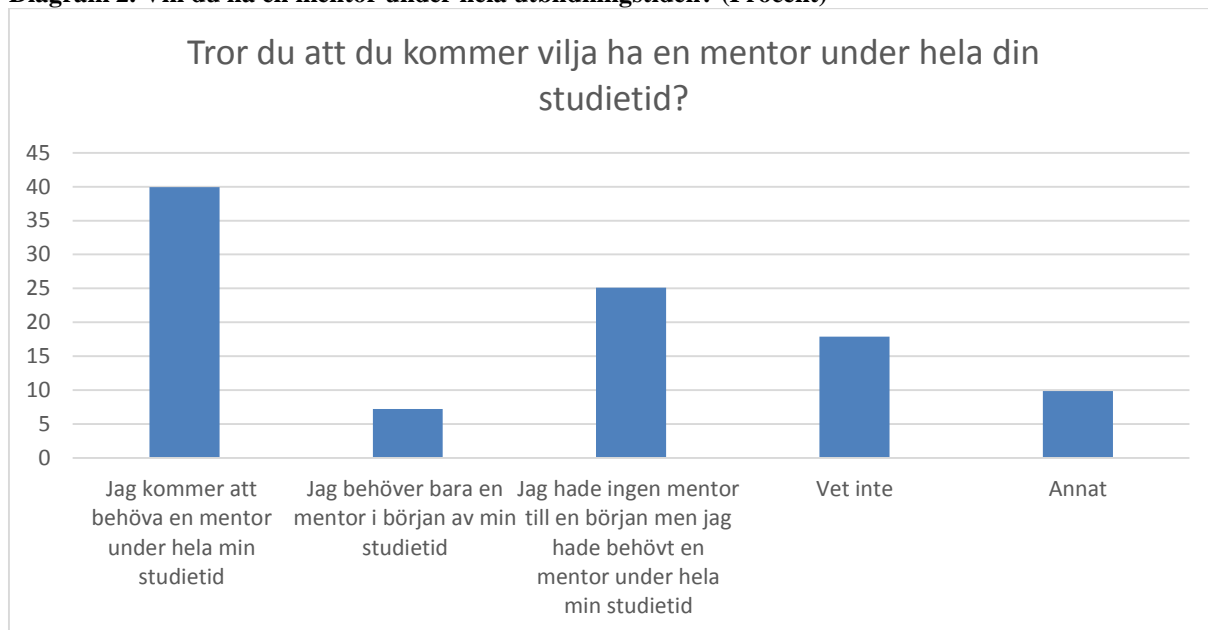
De studenter som ej haft mentor under hela studietiden har blivit tillfrågade varför de inte hade mentor från början. Diagram 1 visar att ungefär hälften av studenter inte visste om att de kunde få en mentor. Ungefär 20 procent har svarat att de inte behövde någon mentor just då och lika stor andel (20 procent av studenterna) har uppgivit ett annat svarsalternativ. Återkommande svar för de som har angett ett annat svarsalternativ är: att studenten inte hade fått sin diagnos då eller att studenterna ville prova studera utan en mentor.

Studenterna har i en annan fråga svarat på hur de har fått mentorn. Svaren visar att hälften av studenterna har uppgett att de har fått sin mentor via samordnaren från universitet eller högskolan.

2. Vill studenterna ha en mentor under hela studietiden?

Studenterna har fått frågan om de tror att de vill ha en mentor resten av studietiden. Diagram 2 visar att det är 40 procent av studenterna som tror att de behöver det. 25 procent av studenterna har svarat att de inte haft en mentor i början men att de hade behövt det i starten och i fortsättningen. Således är det sammantaget cirka 65 procent av studenterna som vill ha en mentor under hela utbildningstiden.

Diagram 2. Vill du ha en mentor under hela utbildningstiden? (Procent)

Nedan är några exempel på citat från studenter som har angett ett annat svarsalternativ på frågan: Vill du ha en mentor under hela utbildningstiden?

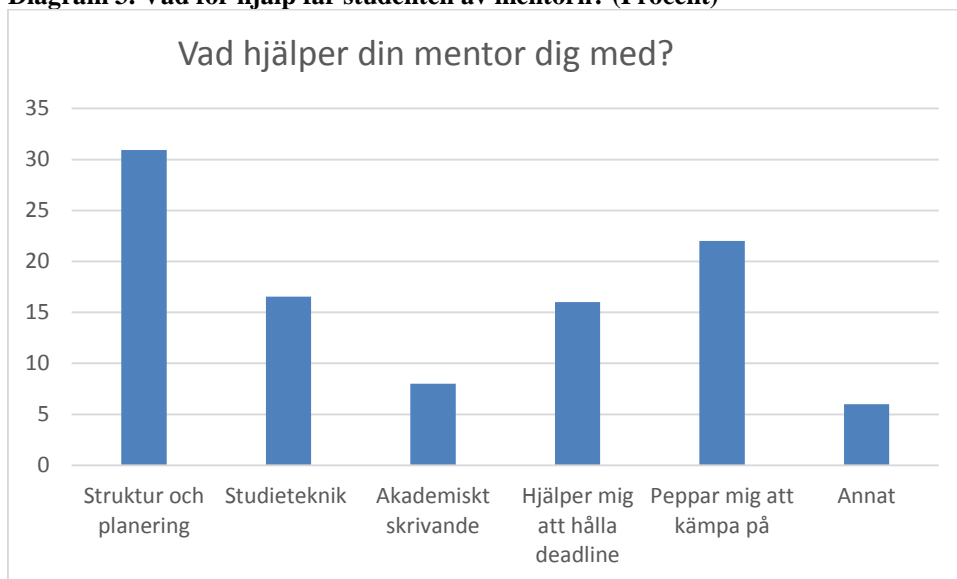
Vissa dagar tror jag att jag kommer behöva mentor under hela min studietid, andra att jag klarar mig utan redan nu. Så det är svårt för mig att svara på den frågan.

Jag kommer nog behöva ha mentor ett tag men förhoppningsvis kommer jag kunna fungera bättre och bättre utan mentorsstöd med tiden.

Behövde bara en mentor i början på grund av min ADHD och hade svårt att komma igång, men nu går mina studier bra och har ingen mentor nu på våren

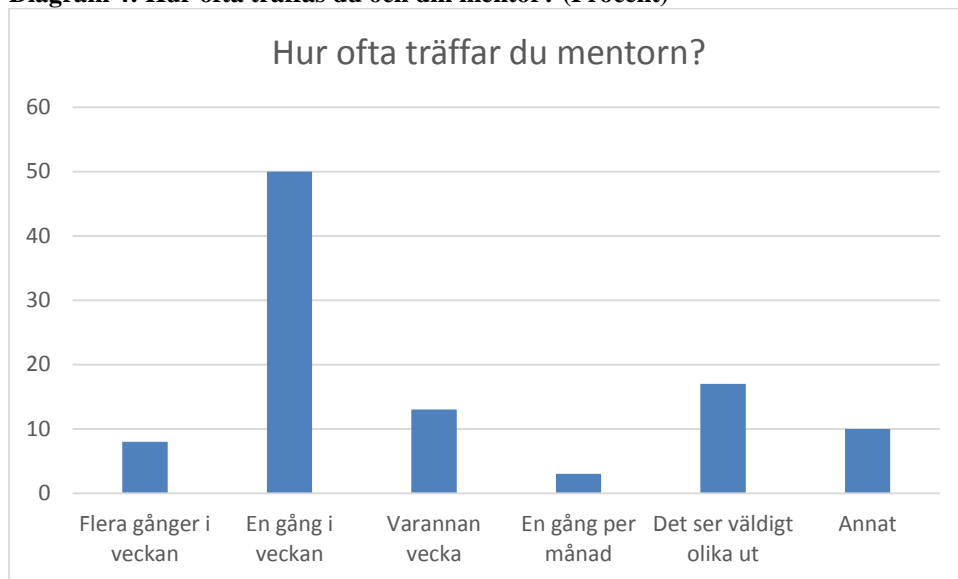
3. Hur fungerar mentorsstödet?

Diagram 3. Vad för hjälp får studenten av mentorn? (Procent)

I enkäten finns några frågor om hur mentorsstödet är organiserat och vad mentorn hjälper studenten med. Studenterna har kunnat ange flera svarsalternativ vid denna fråga. Majoriteten av studenterna har svarat att mentor hjälper dem med flera olika saker. Diagram 3 visar att störst andel av studenterna har svarat att de får hjälp med struktur och planering 31 procent. Näst vanligaste svarsalternativet är Peppar mig att kämpa på, 23 procent, följt av Hjälper mig att hålla deadline, 16 procent.

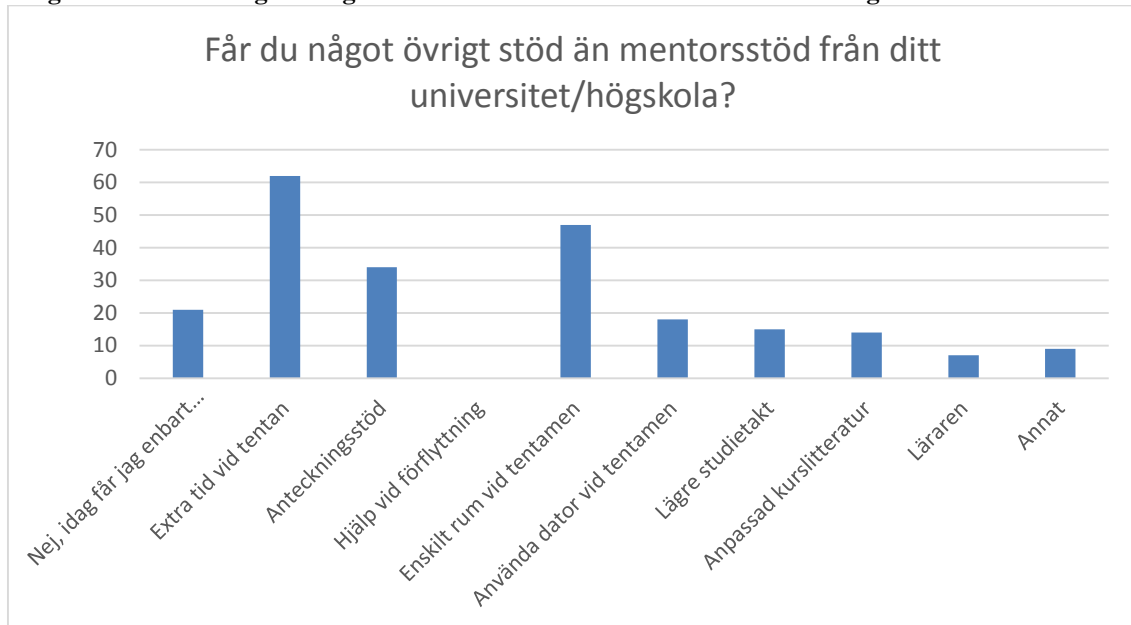
Diagram 4: Hur ofta träffas du och din mentor? (Procent)

Det framgår i diagram 4 att det är absolut vanligast att studenten och mentorn träffas en gång i veckan. Det vanligast typen av kontakten är att studenten och mentorn träffas. Den näst vanligaste kontakten är via sms och e-post. Det är cirka 20 procent av studenterna som uppgett att de ringer till varandra. Det är ytterst få studenter som har svarat att de håller kontakt via Skype.

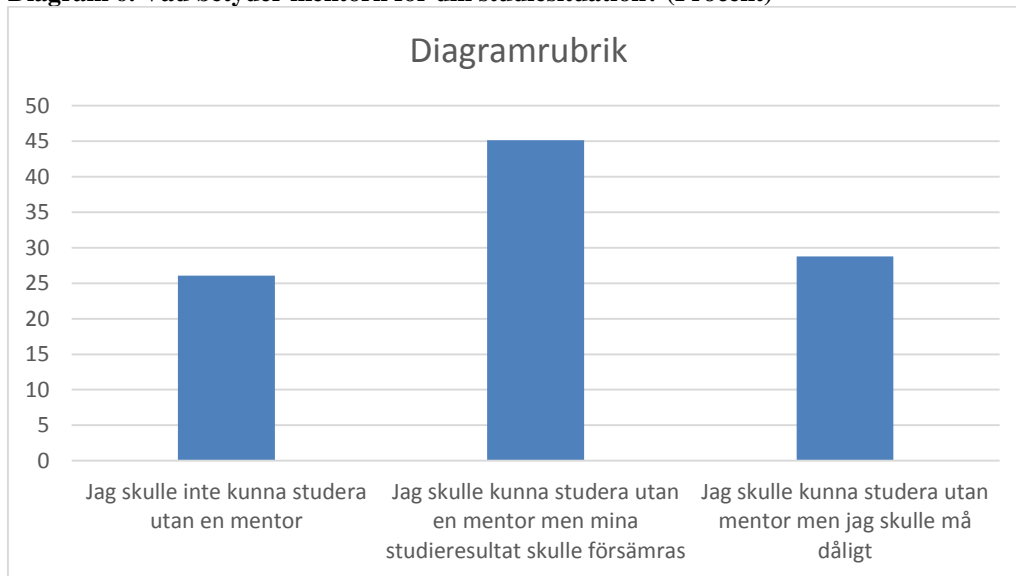
Studenterna kan utöver stödet som finansieras av SPSM få stöd från universitet eller högskolan. I diagram 5, på nästa sida, framgår vilka andra stödinsatser som studenterna har svarat att de fått från högskolan eller universitet. Flest studenter har uppgett att de har extra tid vid tentamen och att de får ett enskilt rum vid tentamen. Svaren i enkäten visar att majoriteten av studenterna uppger att de har två eller fler stödinsatser. Det är cirka 20 procent som enbart har mentorsstöd.

Diagram 5. Får du något övrigt stöd än mentorsstöd från ditt universitet/högskola?

4. Vad betyder mentorn för studierna?

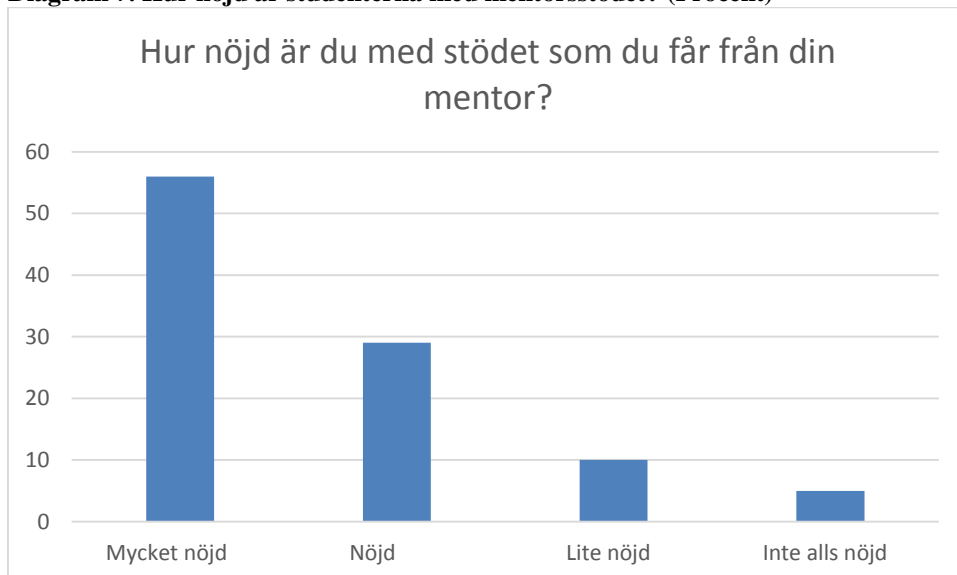
Diagram 6. Vad betyder mentorn för din studiesituation? (Procent)

45 procent av studenter har sagt att de tror att de skulle kunna studera utan en mentor men att studieresultaten då försämrast. Cirka en fjärdedel av studenterna har svarat att de inte kan studera alls utan mentor.

5. Vad tycker studenterna om mentorskapet?

Diagram 7. Hur nöjd är studenterna med mentorsstödet? (Procent)

Drygt hälften av studenterna har svarat att de är mycket nöjda. Sammantaget går det att konstatera att majoriteten av studenterna är nöjda (85 procent) med mentorsstödet. En mindre andel av studenterna uppger att de är mindre nöjda, 10 procent av studenterna är lite nöjda och 5 procent är inte nöjda alls med mentorsstödet. Några av studenterna som är missnöjda har beskrivit under övriga kommentarer att de missnöjda med själva mentorn eller att de är missnöjda för att det råder brist på mentorer. Nedan är några citat av studenter som har svarat att de inte alls är nöjda med mentorsstödet.

Jag hade gärna haft hjälp med att strukturera mina studier, tycker även att min mentor har haft dålig koll på mina studier.

Min mentor ville inte bryta sitt mönster från sin förra person som han var mentor till. Jag tycker det är viktigt att ni kollar upp hur mycket dom är redo att anpassa sig till den person som dom ska vara mentor till.

Skolan har brist på mentorer och kan inte tillhandahålla en till de som behöver. Höstterminen klarade jag den ena av två kurser. Detta hade gått betydligt bättre om mentor funnits för mig redan vid terminsstart. Denna termin är jag otroligt tacksam för min lärare, som har tydliga instruktioner till alla studenter. Jag skulle dock behöva en mentor.

Nedan är citat på vad några andra studenter har skrivit under övriga kommentarer i enkäten:

Jag önskar att jag och min mentor hade fått stöd av någon erfaren person i början för att undvika fallgropar och spara tid, särskilt som min mentor inte hade någon tidigare erfarenhet av mentorskap. Nu har vi prövat oss fram och, även om det är en del i läroprocessen, gått in i en del återvändsgränder som kanske hade kunnat undvikas.

Jag anser att det är mentorsstödet förtjänst att jag fortsatt med mina studier.

Att få stöd i mina studier av en mentor har gjort en enormt stor skillnad för mig, det är en ovärderlig resurs. Jag är väldigt tacksam för att jag givits möjligheten.

Jag skulle verkligen behövt stöd under mina tidigare studier. Känner mig förtvivlad att det skall ta så lång tid innan utredningen startar. Under min vårtermin har jag en underbar coachande mentor som ser och hör vad det är jag behöver.

Jag hade mycket mer hjälp av min första mentor, som verkligen var superb. När hon slutade fick jag en annan och jag tror inte riktigt att hon förstår att jag faktiskt har vissa problem. Min nya mentor är yngre än mig. Jag har varit med om väldigt mycket i mitt liv, vilket gör att jag känner mig ganska gammal och därför har jag blivit osäker på vad jag kan prata med henne om.